

**VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2023-09-29 Nr. SPŠV-55/2023

Vilnius

Posėdis vyko 2023-09-29, 10.00 val.

Posėdžio dalyviai:

- 1) Vilniaus rajono savivaldybės socialinių paslaugų šeimai ir vaikui skyriaus vedėja Kristina Malinovska
- 2) Vilniaus kalėjimo Resocializacijos skyriaus vyriausioji specialistė Dalia Žiliuvienė
- 3) Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus rajono policijos komisariato 1-ojo veiklos skyriaus vyriausioji tyrėja Violeta Vitlickaja – Zubanova
- 4) Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Šeštojo skyriaus prokurorė – Ieva Danylienė
- 5) Vilniaus rajono socialinių paslaugų centro direktorė Beata Bartkienė
- 6) Lietuvos probacijos tarnybos Vilniaus regiono skyriaus vyr. specialistė – Nadiežda Kudrauskas
- 7) Moterų informacijos centro konsultantė – Nomeda Cibarauskienė
- 8) Vilniaus rajono savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore – Juliana Lipinska
- 9) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus vyr. specialistė – Jolanta Černobrovkina

Eil. nr.	DARBOTVARKĖ
1.	Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos praėjusio posėdžio apžvalga.
2.	Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos narių siūlymų, pastabų, iniciatyvų aptarimas ir sisteminimas.
3.	Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos plano aptarimas.
4.	Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos analizė dėl iššūkių su kuriais susiduriama, įgyvendinat Lietuvos Respublikos smurto artimoje aplinkoje įstatymą.
5.	Sekančio Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos posėdžio data.

1. SVARSTYTA.

Buvo apžvelgta orderių statistika, orderių apskundimo atvejai, ekspertinio vertinimo aplinkybės. Moterų informacijos centro atstovė pabrėžė, jog šiuo metu stipriai jaučiama manipuliacija apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderiu. Komisijos nariai diskutavo dėl šio reiškinių ir analizavo, kada orderio skyrimas yra tikslingas, o kada ne. Kalbėta apie orderio skyrimo aplinkybes ir orderio skyrimo objektyvumą. Svarstytas įstatymo platumas. Pabrėžta, kad smurto artimoje aplinkoje įstatymą galima interpretuoti labai įvairiai ir tai yra iššūkis jį įgyvendinant, todėl svarstyta galimybė sukurti aiškią tarpinstitucinio bendradarbiavimo sistemą.

NUTARTA.

Bendradarbiauti su atvejo vadybininkais bei sukurti tarpinstitucinio bendradarbiavimo algoritmą.

2. SVARSTYTA.

Buvo analizuojama seksualinio smurto sąvoka. Svarstyta dėl vaiko teisių, kuomet skiriamas orderis mamai, mama iškeldinama iš namų, vaikai lieka be įstatyminio atstovo. Moterų informacijos centro atstovė Nomeda Cibarauskienė pasidalijo patirtimi apie teikiamą specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims. Taip pat aktyviai diskutuota apie orderio taikymą skyrybų procese. Pabrėžta, jog vykstant skyrybų procesui, asmenys ypatingai manipuliuoja ir piktnaudžiauja naujojo įstatymo priemone – orderiu.

Buvo svarstoma kaip savivaldybė galėtų suteikti pagalbą asmeniui, kuris lieka vienas su vaikais. Pavyzdžiui, vyrui skiriamas apsaugos nuo smurto orderis ir jis iškeldinamas, o mama lieka namuose su vaikais bet jai reikalinga pagalba.

Vyko situacijų analizė apie nukentėjusius asmenis, kai auka yra moteris ir kai auka yra vyras.

NUTARTA.

Tęsti svarstymą dėl pagalbos, kurią galėtų suteikti savivaldybė ir organizuoti dar glaudesnę bendradarbiavimą tarp institucijų.

3. SVARSTYTA.

Vilniaus kalėjimo Resocializacijos skyriaus vyriausioji specialistė Dalia Žiliuvienė kalbėjo apie smurtą kalėjimo aspektoje.

Buvo analizuojama smurto sąvokos transformacija. Posėdžio metu pabrėžta, kad smurto sąvokos transformacija yra svarbus procesas, siekiant keisti visuomenės požiūrį į smurtą ir skatinti pozityvius pokyčius. Šis procesas apima ne tik sąvokų apibrėžimų ir suvokimo keitimą, bet ir siekimą sukurti aplinką, kurioje skatinamas pagarbos ir bendradarbiavimo kultūros formavimasis.

Buvo paliesta smurto artimoje aplinkoje tematika vaikų atžvilgiu. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus vyr. specialistė Jolanta Černobrovkina paminėjo, kad susiduriama su iššūkiu taikant apsaugos nuo smurto orderį šeimoms, kurios turi vaikų. Vaikų teisių apsaugos skyriaus atstovė kalbėjo apie atvejus, kuomet tėvams/-ui skiriamas orderis ir vaikai/-as lieka be įstatyminio atstovo.

Vilniaus rajono savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė Juliana Lipinska pabrėžė, kad būtina inicijuoti ne tik smurto artimoje aplinkoje prevenciją bet ir intervenciją, kad reikia kurti stipresnį mechanizmą apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje srityje.

Kalbėta apie duomenų sisteminimą bei kaupimą. Posėdžio metu išsiaiškinta, kad duomenys apie skirtą apsaugos nuo smurto priemonę – orderį nėra pakankamai prieinami ir pateikiami reikiamoms institucijoms.

Diskutuota dėl atvejo vadybos įsitraukimo smurto artimoje aplinkoje srityje.

NUTARTA.

Nutarta, kad Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus rajono policijos komisariato 1-ojo veiklos skyrius kaups ir sistemins informaciją dėl orderių skyrimo bei kiekvieną mėnesį iki 5 mėnesio dienos pateiks informaciją savivaldybei apie skirtus orderius ir apie pasikartojančius orderių skyrimo atvejus.

Nutarta, kad Vilniaus rajono socialinių paslaugų centras nuolat informuoja Moterų informacijos centrą, vykdančią specializuotos kompleksinės pagalbos funkcijas, el. paštu dėl atvejo vadybos posėdžio, asmens kuriam yra skirta atvejo vadyba.

4. SVARSTYTA.

Lietuvos probacijos tarnybos Vilniaus regiono skyriaus vyr. specialistė Nadiežda Kudrauskas pabrėžė, kad jaučiama stipri informacijos stoka. Probacijos tarnybos atstovė kalbėjo apie tai, kad jeigu turėtų daugiau informacijos apie skirtus orderių atvejus, galėtų labiau įsitraukti į smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir intervencijos procesą.

NUTARTA.

Nutarta kreiptis į Vyriausiąją policijos komisariatą dėl duomenų dalinimosi su probacijos tarnyba.

5. SVARSTYTA.

Svarstyta dėl sutarties sudarymo tarp policijos ir Probacijos tarnybos institucijų, kad duomenų dalinimasis nebūtų ribojamas.

Posėdžio metu kalbėta apie tai, kad Probacijos tarnyba orientuota į smurtą keliančius ar smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančius asmenis. Probacijos tarnybos atstovė vardino kokias priemones naudoja dirbant su smurtą artimoje aplinkoje panaudojusi asmeniu, pabrėžė, kad tokiam asmeniui sudaromas planas, vyksta konsultacija, nukreipiamas gydymui, pritaikomos programos, mediacijos.

NUTARTA.

Išsiaiškinti ar yra galimybė sudaryti sutartį Policijos ir Probacijos tarnybos institucijų dėl duomenų dalinimosi.

6. SVARSTYTA.

Kalbant apie atvejus, kuomet asmeniui skiriama apsaugos nuo smurto orderis, kilo diskusija, jog Policija ne iki galo išaiškina asmeniui kas yra apsaugos nuo smurto orderis. Pabrėžta, kad dažnai asmenys mano, kad orderis yra kardomoji, o ne prevencinė priemonė.

NUTARTA.

Policijos atstovė informuos kolegas dėl platesnio orderio reikšmės išaiškinimo.

7. SVARSTYTA.

Yra poreikis institucinio bendradarbiavimo sistemos aiškumui. Svarbu suprasti ir žinoti kaip keliauja informacija tarp institucijų.

NUTARTA.

Pratęsti veiksmų plano kūrimą.

8. SVARSTYTA.

Smurto artimoje aplinkoje prevencijos Komisijos pirmininkė Kristina Malinovska pakvietė Komisijos narius į Nacionalinės šeimos tarybos konferenciją spalio 27 d. 10 val. savivaldybės didžiojoje salėje.

NUTARTA.

Komisijos nariai informuos Komisijos sekretorę apie dalyvavimą.

9. SVARSTYTA.

Kito posėdžio data.

NUTARTA.

Sekančio posėdžio data lapkričio 17 dieną, 10 h.

Vilniaus rajono savivaldybės

Smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos

pirmininkė

Kristina Malinovska

Vilniaus rajono savivaldybės

Smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos

sekretorė

Patricija Litovčenko